

Verslag Inloopavond Oekraïneopvang de Oase 12 september 2024

Registratienummer: A24.001926
Datum: 12 september 2024
Tijd: 17:00 – 19:00 uur
Locatie: De Oase, Beijerinkstraat 37 Nieuwerkerk aan den IJssel

In juni 2024 heeft de besluitvorming over de verlenging (minimaal 2 jaar) van *Oekraïneopvang de Oase* plaatsgevonden. Midden juli 2024 ontving de gemeente een verzoek vanuit de Veiligheidsregio Midden Holland om de Oase in te zetten als eerste opvanglocatie met time-outfunctie binnen de regio. Het college heeft op dinsdag 15 oktober ingestemd met dit verzoek.

Aanwezig tijdens de inloopavond waren: 4 belangstellenden vanuit de omgeving of elders, 2 vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio Hollands Midden, 2 leden van team van de Taskforce Huisvesting Ontheemden (projectleider en omgevingsmanager).

Onderstaand verslag is opgebouwd uit vraag en antwoord, om u een helder beeld te geven van de gesprekken en wat er tijdens deze avond besproken is.

Communicatie/ aanleiding

- Vraag:** Waarom kan de huidige groep Oekraïners niet hier blijven, als er toch verlengd wordt?
Antwoord: *Dat heeft te maken dat eerder de eigenaar van het oude Rabobankgebouw het gebouw wilde transformeren naar nieuwe appartementen en een gezondheidscentrum. Omdat het bestemmingsplan medio 2023 is vernietigd door de Raad van State, heeft de eigenaar aangegeven het pand 2 jaar langer vrij te geven voor opvang. Tegelijkertijd was toen al gestart met de bouw van de vervangende opvanglocatie op Kleine Vink. Er is ook periodiek met de bewoners van de Oase gecommuniceerd over de verhuizing naar Kleine Vink. Na een periode van 2 jaar in de Oase gaan de bewoners naar Kleine Vink voor meer zelfstandigheid een eigen unit bewonen met eigen voorzieningen als keuken, toilet etc. Met de verhoogde opgave voor gemeenten in Nederland, wil de gemeente Zuidplas de Oase dus gebruiken als extra capaciteit voor de opvang van een andere en nieuwe groep Oekraïners.*
- Vraag:** De verstuurde brieven roepen vragen op. Ik krijg de indruk dat de vorm van opvang die gekozen wordt 'kleiner' wordt gemaakt dan dit daadwerkelijk is. Kunt u dat toelichten?
Antwoord: *We trekken graag lering van de brieven die we versturen. Het was zeker niet bedoeld dat we de vorm van opvang kleiner willen maken. We hebben geprobeerd zo goed mogelijk te communiceren over de vorm van opvang over de eerste opvanglocatie en de zgn. time-out-locatie. Vaktermen zijn soms verwarrend. We hebben echt gewikt en gewogen over een goede juiste tekst in B1 (eenvoudig Nederlands) hiervoor. Uiteindelijk komt het toch op een bepaalde manier over. Gelukkig kunnen we daarom vanmiddag met elkaar het gesprek voeren over de invulling van de functie en uw evt. zorgen hierbij.*
- Vraag:** De communicatie met brieven kan beter. Zeg gewoon wat jullie bedoelen. Waarom doen jullie dat niet?
Antwoord: *Er ging bij het versturen van de brieven iets mis. Vooruitlopend op een besluit zijn brieven verstuurd. Dat had niet gemogen. Daarover is een aanvullende brief gestuurd. Gemeente heeft daarover haar excuses aangeboden. Daarnaast speelt er ook dat het college van B&W op 25 juni 2024 een besluit had genomen over de verlenging van de opvangperiode en het gebouw. Rondom deze periode deed de veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) bij de regiogemeenten de oproep om te helpen bij het zoeken naar een vervangend vastgoed voor een eerst opvanglocatie, ook wel hub of crisisnoodopvang genoemd.*

4. **Vraag:** Er worden verschillende aantallen genoemd in de krant in de pers en in de brieven. Hoe zit dat nu precies?
Antwoord: *Waar de pers over schrijft heeft de gemeente niet veel invloed op. Wat belangrijk is dat de opvangcapaciteit van het gebouw rond de 120 personen heeft. Het voornemen is om het aantal bedden naar ca. 90 bedden terug te brengen, zodat we met 'snijverlies' (gezinnen met minder personen, dan er bedden op de kamer staan) uitkomen op een bezetting van rond de 80 personen.*
Als het college van B&W besluit de 'eerste opvanglocatie' in de Oase te situeren in afstemming met VRHM, zal het aantal ook ca. 80 personen blijven. Dan verdeeld in 50 personen in de eerste opvanglocatie van de VRHM en 30 personen die langduriger verblijven voor de gemeente.
5. **Vraag:** Gaan alle bewoners van de Oase verhuizen naar Kavel 13, bedrijvenpark Kleine Vink?
Antwoord: *Nee, er zijn een aantal Oekraïners in de Oase die in de Oase blijven.*
6. **Vraag:** Wanneer gaat de verhuizing plaats vinden?
Antwoord: *De verwachting is dat de verhuizing in december 2024 kan plaats vinden.*
- Eerste opvanglocatie, Crisisnoodopvang**
7. **Vraag:** Wat houdt een 'eerste opvanglocatie' precies in? Er wordt ook Crisisnood Opvang genoemd, is dat hetzelfde?
Antwoord: *De veiligheidsregio heeft aan de gemeente Zuidplas gevraagd medewerking te verlenen voor het vestigen van de regionale crisisnoodopvang voor de tijdelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne. Crisisnoodopvang is de 'technische term' die gebruikt wordt voor een locatie waar mensen maar kort (enkele dagen, tot een week) zullen verblijven. Het wordt dus een eerste opvanglocatie, ook wel hub genoemd, waar Oekraïners die nieuw aankomen in de regio hun eerste (tijdelijke) opvang krijgen.*
8. **Vraag:** Hoe functioneert deze HUB? Hoe komen Oekraïners deze kant op? Als er een of meerdere Oekraïners nu aankomen. Wat gebeurt er dan precies met hen?
Antwoord: *Oekraïners die nieuw aankomen in de regio worden eerst (tijdelijke) opgevangen in de eerste opvanglocatie, ook wel hub genoemd. Bij binnenkomst wordt gecontroleerd of de ontheemden uit Oekraïne voldoen aan de voorwaarden om opgevangen te kunnen worden. Wanneer dit zo is dan worden ze ingeschreven en krijgen een kamer toegewezen. Ze kunnen gebruik maken van sanitair- en was-voorzieningen. Desgewenst kunnen ze ook kleding wassen. Ook worden 3 maaltijden per dag verstrekt. Terwijl de mensen een beetje tot rust komen gaat het regionale coördinatieteam op zoek naar een plek in een van de gemeentelijke opvanglocaties waar de mensen langer kunnen verblijven. Hierbij wordt eerst gekeken in de regio Hollands Midden en wanneer hier geen vrije plekken zijn, dan wordt er gekeken in andere delen van het land. Vanuit deze opvang zijn ook mensen in het verleden in de Oase gehuisvest.*
9. **Vraag:** Wordt het dan niet heel druk op- en rond de Oase? Wat is het huidige gebruik van de locatie in Alphen aan de Rijn?
Antwoord: *Onze ervaring is dat ontheemden uit Oekraïne per los reisgezelschap aankomen. Dus elke keer een groepje. Wanneer zij zich melden worden ze binnengelaten, waarna de controle en inschrijving plaats vindt. De gemiddelde bezetting van de huidige hub in Alphen aan den Rijn was het afgelopen jaar zo tussen de 15 en 30 mensen per nacht. De afgelopen weken was het drukker, zo rond de 50 tot 70 mensen per nacht. Dit kwam omdat er landelijk onvoldoende vrije opvang plekken waren om de mensen naar door te plaatsen.*
10. **Vraag:** Wat voor effect heeft dat voor parkeren rondom de locatie?
Antwoord: *Een deel van de ontheemden uit Oekraïne die zich melden hebben een eigen auto. Deze auto's zullen gedurende hun tijdelijke verblijf in de eerste opvang rondom de locatie geparkeerd worden.*
11. **Vraag:** Welk personeel is er voor de eerste opvanglocatie aanwezig?
Antwoord: *In de eerste opvanglocatie (hub) zijn verschillende mensen werkzaam. Allereerst een locatiehoofd, zij of hij is de verantwoordelijk leidinggevende. Daarnaast is er 24/7 beveiliging aanwezig. Verder nog gastvrouwen/gastheren (hosts), een tolk en medewerkers*

catering en schoonmaak. Ook is met enige regelmaat of op verzoek een arts aanwezig en/of een psychosociale hulpverlener.

12. Vraag: Mogen Oekraïners dan wel na screening weer weg of moeten ze dan blijven?

Antwoord: *Oekraïners in Nederland zijn vrij om te gaan en te staan waar zij willen. Wanneer zij gebruik willen maken van de regelingen die Nederland voor hen heeft dan komen ze naar de hub en blijven daar tot ze doorgeplaatst worden naar een gemeentelijke opvanglocatie waar zij voor langere tijd kunnen verblijven.*

13. Vraag: Wat is de capaciteit en bezetting in de huidige locatie Alphen aan de Rijn nu en wat was deze gemiddeld in de afgelopen periode?

Antwoord: *Bij de start van de hub in Alphen aan den Rijn hadden we nog geen idee met welke aantallen we rekening moesten houden. Er zijn toen 148 plekken gerealiseerd. In de praktijk blijkt dat de veel. De gemiddelde bezetting van de huidige hub in Alphen aan den Rijn was het afgelopen jaar zo tussen de 15 en 30 mensen per nacht. De afgelopen weken was het drukker, zo rond de 50 tot 70 mensen per nacht. Dit kwam omdat er landelijk onvoldoende vrije opvang plekken waren om de mensen naar door te plaatsen. Gezien deze ervaring is er nu dus voor gekozen om een kleinere hub locatie op te zetten met z'n 50 plekken.*

14. Vraag: Waarom kiest de Veiligheidsregio voor de Oase als beste locatie? Welke andere locaties zijn onderzocht?

Antwoord: *Naast de locatie de Oase, is ook een locatie in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk aangeboden en bezocht. Dit betrof een groot leegstaand distributiepand aan de buitenrand van een industriegebied. Het geschikt maken van dit pand tot een kwalitatief voldoende niveau hub is een lastig en kostbaar. Daarnaast is de bereikbaarheid slechter en is er eigenlijk geen de gelegenheid om buiten spelen te faciliteren. De locatie Oase is al in gebruik als opvanglocatie, er zijn al kamers en verblijfsruimten aanwezig en ook voldoende sanitaire voorzieningen en keukenfaciliteiten. Deze beoordeling door de veiligheidsregio heeft geleid tot hun voorkeur voor de Oase.*

15. Vraag: Is de 'eerste opvanglocatie' in de Oase nu al een feit?

Antwoord: *Nee. De veiligheidsregio heeft medio juni jl. aan de gemeente Zuidplas gevraagd medewerking te verlenen voor het vestigen van de regionale crisisnoodopvang voor de tijdelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne. Het college van B&W beraadt zich nog over dit verzoek.*

16. Vraag: Wordt er nu een andere doelgroep gehuisvest dan eerder is afgesproken of niet? Waarom wordt niet eerst de omgeving daarover geconsulteerd?

Antwoord: *De doelgroep voor de opvang blijft hetzelfde, ontheemden uit Oekraïne. Met dien verstande dat er een aantal mensen vast in locatie gaan verblijven in hun gemeentelijke opvangplek (z'n 30 mensen). En een deel van de ontheemden zal allen tijdelijk in het gebouw verblijven, tot er een geschikte gemeentelijke opvangplek voor hen is gevonden (maximaal 50 mensen). Goed om te weten is dat veel van de huidige in Zuidplas opgevangen ontheemden uit Oekraïne, eerst tijdelijk in de hub in Alphen aan den Rijn hebben verbleven.*

17. Vraag: Wat gaat er in het gebouw precies veranderen als de eerste opvanglocatie in de Oase komt?

Antwoord: *Het gebouw zal van binnen wat opgeknapt worden na het vertrek van de huidige bewoners. Ook zullen er enkele kleine bouwkundige aanpassingen plaatsvinden om de nieuwe functie als eerst opvanglocatie beter te ondersteunen. Aan de buitenzijde zal gekeken worden hoe de oppervlakte 'eigen grond' zo goed mogelijk gebruikt kan worden. Bijvoorbeeld voor aan en afvoer van nieuwe bewoners.*

TimeOutLocatie (TOL)

18. Vraag: Er wordt voorgesteld om een TimeOutLocatie hier te huisvesten. Wat is dat?

Antwoord: *In de huidige eerste opvanglocatie (hub) in Alphen aan den Rijn is het ook mogelijk om op verzoek van gemeenten tijdelijk iemand op te vangen vanuit een gemeentelijk*

opvanglocatie. De TOL functie betreft de tijdelijke opvang (maximaal 14 dagen) en professionele begeleiding aan Oekraïners die elders in onze regio worden opgevangen, maar door omstandigheden tijdelijk even niet op die opvanglocatie kunnen verblijven. Veelal is er sprake van overlast gevend gedrag bijvoorbeeld door (echtelijke) ruzies. Omdat gemeente behoefte hebben om duidelijk een grens en consequenties te stellen wanneer eerdere interventies onvoldoende effect hebben gesorteerd is in de TOL functie voorzien. In de maximaal veertien dagen krijgt de betrokkenen de kans om 'af te koelen' en op bezinning. Voor de gemeente geeft het lucht en de mogelijkheid om een vervolgplan uit te werken voor het moment dat de persoon na maximaal 14 dagen weer terugkeert. Niet iedere overlastgever is plaatsbaar in de TOL. Er kan geen sprake zijn van ernstige geweldsdelicten (politiezaak) en er kan geen sprake zijn van aanvullende problematiek als verslaving of ernstig trauma. In de TOL wordt de persoon begeleid door een Oekraïense psychosociale hulpverlener. In de eerste 8 maanden van 2024 zijn totaal 6 mensen in de TOL ontvangen.

19. Vraag: Hoeveel personen kunnen hiervoor in de Oase worden opgevangen?

Antwoord: De bedoeling is dat er in 3 time out plekken voorzien gaat worden. Tot op heden is er steeds maar 1 persoon tegelijk in de time out locatie ontvangen. De verwachting is dat dit niet heel anders zal worden naar de toekomst toe.

20. Vraag: Hoe functioneert een TOL precies, welke personen zijn hierbij betrokken?

Antwoord: De TOL functie betreft de tijdelijke opvang (maximaal 14 dagen) en professionele begeleiding aan Oekraïners die elders in onze regio worden opgevangen, maar door omstandigheden tijdelijk even niet op die opvanglocatie kunnen verblijven. Veelal is er sprake van overlast gevend gedrag bijvoorbeeld door (echtelijke) ruzies. Omdat gemeente behoefte hebben om duidelijk een grens en consequenties te stellen wanneer eerdere interventies onvoldoende effect hebben gesorteerd is in de TOL functie voorzien. In de maximaal veertien dagen krijgt de betrokkenen de kans om 'af te koelen' en op bezinning. Voor de gemeente geeft het lucht en de mogelijkheid om een vervolgplan uit te werken voor het moment dat de persoon na maximaal 14 dagen weer terugkeert. Niet iedere overlastgever is plaatsbaar in de TOL. Er kan geen sprake zijn van ernstige geweldsdelicten (politiezaak) en er kan geen sprake zijn van aanvullende problematiek als verslaving of ernstig trauma. Deze beoordeling wordt vooraf gemaakt. In de TOL wordt de persoon begeleid door een Oekraïense psychosociale hulpverlener.

21. Vraag: Wat zijn de ervaringen van de veiligheidsregio in de afgelopen periode met een TOL?

Antwoord: De ervaringen met time out plaatsingen zijn goed. Gemeenten zijn en voelen zich geholpen en veelal wordt er in de locatie een nieuwe start gemaakt. Ook is het voorgekomen dat een Oekraïner na de time out periode besluit helemaal te vertrekken uit Nederland.

22. Vraag: Hoeveel personen zijn er in de afgelopen periode in de TOL opgevangen?

Antwoord: In de eerste 8 maanden van 2024 zijn totaal 6 mensen in de TOL ontvangen.

23. Vraag: Komt er in het gebouw dan een aparte 'afdeling' met de TOL? Hoe kun je dat precies zien?

Antwoord: Nee, er is geen sprake van een aparte afdeling. De term Time Out locatie is wat dat betreft wat misleidend. Het betreft een time out functie, een begeleide time out mogelijkheid in de eerste opvanglocatie (hub). Alle voorzieningen van de locatie worden gewoon ook door de time out gast gebruikt.

24. Vraag: Wat gaat de omgeving ervan merken dat er een TOL in het gebouw zal komen?

Antwoord: Waarschijnlijk helemaal niets. Juist omdat de achtergrond van de betrokken persoon bij het personeel bekend is en er psychosociale begeleiding is, zijn er tot op heden nooit echt problemen geweest, zeker niet in de omgeving.

25. Vraag: Is er in de afgelopen 2 jaar door Zuidplas ook gebruik gemaakt van een TOL?

Antwoord: Ja, ook de gemeente Zuidplas heeft een keer gebruik gemaakt van de mogelijkheid iemand een time out periode te geven.

26. Vraag: Zijn er specifieke ruimtes die gaan veranderen voor de TOL?

Antwoord: *Bij de herinrichting wordt bepaald welke kamer(s) zich het best lenen voor de plaatsing van een TOL-gast.*
